

PLÉNUM ZDRUŽENIA VYSOKÝCH ŠKÔL A PRIAMO RIADENÝCH ORGANIZÁCIÍ

V dňoch 16. až 18. októbra 2013 sa v Kežmarských Žľaboch uskutočnilo Plénum združenia vysokých škôl a priamo riadených organizácií OZ PŠaV na Slovensku.

Rokovanie otvoril predseda združenia doc. Ing. Miroslav Habán, PhD. Privítal prítomných hostí a členov Pléna – delegátov zastupujúcich 17 verejných vysokých škôl a 8 priamo riadených organizácií, na ktorých pôsobia základné organizácie združené pod OZ PŠaV na Slovensku, ktoré zastupujú štvortisícovú členskú základňu.

V úvode vystúpil **predseda zväzu Ing. Pavel Ondek**. V príhovore informoval 75 účastníkov o kúpe ďalších pozemkov okolo RZ CROCUS, o aktuálnom stave Kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa na rok 2014 a vyrokovaných podmienkach financovania verejných vysokých škôl v roku a priamo riadených organizácií. Pre všetkých pedagogických i nepedagogických zamestnancov, vrátane zamestnancov na vedu a výskum, podľa KZVS je dohodnutých zvýšenie 16 € mesačne. Pedagógovia budú mať k tarifnému platu prilepené o 3 %. Pre nepedagógov je okrem spomínaných 16 € dohodnutý prísľub preklenutia tých istých financií, ktoré boli v roku 2013 účelovo viazané.

V diskusii predseda združenia VŠaPRO, upozornil na skutočnosť, že predsedovia odborových organizácií spolu s členmi vyjednávacích tímov na jednotlivých univerzitách musia dohliadnuť na to, aby dohodnuté finančné prostriedky, ktoré sú určené na zvýšenie plátov pre zamestnancov boli skutočne vyplácané formou zvýšenia v súlade s metodickým pokynom z Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR, ktorý sa pripravuje a bude na jednotlivé verejné vysoké školy doručený.

V diskusii rezonovali otázky dlhodobu neriešených problémov valorizovania plátov na univerzitách aj v nadväznosti na zmenu predĺženia odchodu do dôchodku, pričom odpracovaná prax v tabuľkách (32 rokov, tzv. vekový automat) nezohľadňuje súčasný stav, podobne aj výška minimálnej mzdy, ktorá sa musí prakticky do 6. platového stupňa každoročne dorovnávať.

Prof. Ing. Peter Plavčan, CSc., generálny riaditeľ sekcie vysokých škôl MŠVVaŠ SR vo svojom vystúpení v mene ministra školstva pozdravil účastníkov pléna a poukázal na Správu o systémových zmenách v školstve v horizonte do roku 2016 a 2020, v časti o vysokých školách, kde je zakomponovaných 22 opatrení týkajúcich sa univerzít. Ďalej informoval o pripravovanej komplexnej akreditácii vysokých škôl, ktorá bude v roku 2014, tiež o vypracovaní štatútu Akreditačnej komisie SR, o príprave nového zákona o vysokých školách, ktorý by mal byť zrozumiteľnejší, stručnejší a s osobitnými predpismi.

V diskusii k vystúpeniu prof. Plavčana delegáti pléna poukázali na veľké riziko súvisiace s prípravou úplne nového zákona o VŠ, hlavne pri nehnuteľnom majetku VŠ, o veľmi hazardnú snahu niektorých rektorov o vystúpenie zo systému odmeňovania vo verejnom záujme, pričom zrušenie tarifných plátov by bolo kontraproduktívne aj vo vzťahu k manažmentu jednotlivých univerzít a vo vzťahu k verejným financiám štátneho rozpočtu. Účastníci pléna odporúčajú navrhovanú voľbu rektorov neobmedzovať iba na správnu radu, ale naopak ju odporúčajú rozšíriť na akademickú obec. Tiež je potrebné zmeniť prijímanie vysokoškolských učiteľov na dobu určitú (maximálne na 5 rokov), čím sa v porovnaní s inými zamestnaniami vytvára na univerzitách nepriaznivá situácia, hlavne v stabilizácii mladých pedagógov.

PhDr. Anna Čekanová, PhD., podpredsedníčka RVŠ oboznámila prítomných s prácou a zameraním RVŠ, podobne ako delegáti pléna, aj Rada vysokých škôl vidí problematiku pripomienkové konanie k Správe o stave školstva v čase dovoleníek. Ďalej informovala o pripravovanom návrhu kritérií pre zabezpečenie kvality vysokoškolského vzdelávania, o vypracovaní tabuliek na hodnotenie vysokých škôl študentmi, o odchode absolventov vysokých škôl do zahraničia. Tiež poďakovala Združeniu VŠaPRO za pripomienky, ktoré sa týkali hlavne nízkych plátov zamestnancov VVŠ, ako aj učiteľov univerzít, ktoré sa hlavne v prípade mladých pedagógov rovnajú platom učiteľov regionálneho školstva.

Prof. RNDr. Libor Vozár, CSc., prezident Slovenskej rektorskej konferencie sa vo svojom vystúpení zamerl na závery zo zasadnutia SRK zo dňa 16. novembra 2013, na stratégiu výskumu a vývoja pre inteligentnú špecializáciu, pre operačný program výskumu a vývoja. Poukázal na to, že

v oblasti financovanie vysokých škôl návrh štátneho rozpočtu na rok 2014 predpokladá zníženie financií pre VŠ spolu so znížením objemu financií zo štrukturálnych fondov. Nezamestnanosť absolventov slovenských VŠ je porovnateľná so svetom, väčšia nezamestnanosť je u nás v prípade absolventov učňovských škôl.

V diskusii k vystúpeniam PhDr. Čekanovej a prof. Vozára odznelo vyzdvihnutie korektnej a konštruktívnej spolupráce medzi OZPŠaV a SRK a RVŠ. Ďalej rezonovali otázky súvisiace s prepúšťaním na vysokých školách, pripravovanou akreditáciou, predlžovaním pracovného života docentov a profesorov ako garantov, prekrývajúcimi sa identickými výskumnými témami riešenými cez granty, vypracovaním celoslovenských kritérií na obsadenie funkčných miest docentov a profesorov, chýbajúcimi cieľmi rozvoja vedy a výskumu, štátnymi objednávkami na univerzity.

Mgr. Katarína Stoláriková, predsedníčka Študentskej rady vysokých škôl, informovala o spolupráci s Ing. Tiborom Faragóm, predsedom komisie pre stravovanie na VŠ pri zvyšovaní dotácie na stravnú jednotku študentov. Ďalej o uplatnení absolventov VŠ na trhu práce, o spolupráci s predsedom združenia doc. Habánom vo Fonde na podporu vzdelávania. V závere zdôraznila, že kvalita vysokých škôl nie je len o ich financovaní.

Medzi účastníkov pléna prišli aj **Ing. František Šary, podpredseda zväzu a predseda združenia základného školstva**. Účastníci pléna využili možnosť individuálnych rozhovorov s **JUDr. Rastislavom Bajánkom, poradcom predsedu zväzu a koordinátorom právnych služieb** k pracovno-právnym otázkam a s **Ing. Tatjanou Koperovou, poradkyňou predsedu zväzu a koordinátorkou ekonomiky práce a miezd** k aspektom súvisiacim so zamestnávaním a ekonomikou práce na VŠaPRO.

Po vystúpení hostí predniesol **doc. Ing. Miroslav Habán, PhD., predseda združenia VŠaPRO** informáciu o činnosti združenia v období od 12. októbra 2012 do 16. októbra 2013.

Prezentácia a bližšie informácie sú zverejnené na webovom sídle zväzu:

http://www.ozpsav.sk/files/infomacia%20o%20cinnosti%20vsapro%202013_kezzlaby%20plenum.pdf

Ďalej sa plénum zaoberalo Správou o stave školstva na Slovensku a pripomienkami Združenia VŠaPRO, ktoré boli doručené na MŠVVaŠ SR pred ukončením riadneho pripomienkového konania. Bližšie informácie spolu s pripomienkami Združenia VŠaPRO sú zverejnené na webovom sídle zväzu:

<http://www.ozpsav.sk/sk/Aktuality/Vysoke-skoly-a-PRO/Hodnotenie-a-navrhy-Zdruzenia-vysokych-skol-a-priamo-riadenych-organizacii-Odboroveho-zvazu-pra.alej>

<http://www.ozpsav.sk/sk/Aktuality/Oznamy/Hodnotenie-a-navrhy-Odboroveho-zvazu-pracovnikov-skolstva-a-vedy-na-Slovensku-ku-Sprave-o-stave.alej>

Delegáti pléna vyhodnotili plnenie programových cieľov združenia za rok 2013 a schválili **Konkrétne programové ciele Združenia VŠaPRO pre rok 2014**.

Informáciu o kolektívnom vyjednávaní a návrhu Kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa na rok 2014 podal **JUDr. Rastislav Bajánek, právnik zväzu**. Z jeho vystúpenia vyplynulo, že:

- KZVS sa má vzťahovať na tých zamestnávateľov, ktorí postupujú pri odmeňovaní podľa zákona č. 553/2003 Z. z. a u ktorých pôsobí odborová organizácia,
 - Pracovný čas ako v roku 2013,
 - Základná výmera dovolenky ako v roku 2013,
 - Valorizácia plátov navrhovaná zvýšením platových taríf o 12%; alternatívne každá platová tabuľka bude začínať v prvej platovej tarife minimálnou vo výške minimálnej mzdy,
 - Platová kompenzácia za sťažený výkon práce:
- a) 2 kategória – 10% platovej tarify prvého platového stupňa prvej platovej triedy základnej stupnice platových taríf,

- b) 3 kategória - 20% platovej tarify prvého platového stupňa prvej platovej triedy základnej stupnice platových taríf,
- c) 4 kategória- 25% platovej tarify prvého platového stupňa prvej platovej triedy základnej stupnice platových taríf.
 - Odstupné nad zákonný rozsah najmenej v sume jedného funkčného platu,
 - Odchodné nad zákonný rozsah najmenej v sume dvoch funkčných plátov,
 - Príspevok na DDS najmenej 3% z objemu zúčtovaných plátov zamestnancov,
 - Sociálny fond povinný pridel 1% a ďalší pridel 0,5%.

Rokovanie sociálnych partnerov sa uskutočnilo 3. 10. 2013, 8. 10. 2013 a 6. 11. 2013. Ďalšie rokovanie je naplánované na 19. alebo 20. 11. 2013.

Predsedovia základných organizácií VŠaPRO pripravili vyhodnotenie kolektívneho vyjednávania na jednotlivých univerzitách. Do jednotlivých kolektívnych zmlúv sa podarilo zakotviť zachovanie zamestnanosti, platové podmienky, kritéria odmeňovania aj netarifnými zložkami platu, príspevok na doplnkové dôchodkové sporenie (DDS), príspevok na kolektívne vyjednanie zo sociálneho fondu (SF) prevodom na účet odborovej organizácie, príspevok zo SF na vzdelávanie organizované odborovými inštitúciami, bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, celoživotné a ďalšie vzdelávanie, účasť zástupcu odborov na zasadaniach vedení univerzít a fakúlt, účasť odborov vo výberových konaniach na vedúcich zamestnancov.

V závere trojdňového maratónu rokovaní vysokoškolských odborárov Ing. P. Ondek spolu s doc. M. Habánom privítali **Ing. Petra Trúchleho**, bývalého predsedu Rady ZO OZ pri Ekonomickej univerzite v Bratislave. Odovzdali mu ocenenie OZPŠaV – Krištáľovú plaketu spolu s Ďakovným listom OZ PŠaV za aktívnu a dlhoročnú odborársku prácu v práci.

Po odovzdaní plakety predseda združenia informoval prítomných o prebiehajúcim projekte **Innovation Norway 2012/104597 Sociálny dialóg ako základ na vytvorenie dôstojnej práce** a možnosti zapojenia sa a účasti na tomto projekte. Tiež predstavil **Mgr. Martina Mikluša**, nového právneho poradcu zväzu pre Prešovský a Košický VÚC.

Doc. Ing. Blažej Pandula, CSc. predniesol návrh uznesení z pléna.

Delegáti schválili nasledujúce Uznesenia Pléna združenia VŠaPRO:

1. *Plénum Z VŠaPRO znovu opakuje svoje zásadné stanovisko, že Zákon o VŠ by sa mal novelizovať formou cielených noviel a je proti napísaniu nového zákona o VŠ de novo.*
2. *Plénum Z VŠaPRO znovu opakuje svoje zásadné stanovisko, aby bolo zachované odmeňovanie učiteľov a zamestnancov VVŠ podľa systému odmeňovania vo verejnom záujme.*
3. *Plénum Z VŠaPRO znovu opakuje svoje zásadné stanovisko, že je potrebné zvýšiť dotáciu na vedu na VŠ so zameraním na vyšší podiel z HDP.*
4. *Plénum Z VŠaPRO zaväzuje predsedu OZ PŠaV a predsedu združenia VŠaPRO, aby boli vypracované nové platové tabuľky pre zamestnancov v školstve.*
5. *Plénum Z VŠaPRO poveruje predsedu združenia, aby metodické usmernenie o navýšení plátov zamestnancov VŠ pred jeho vydaním prerokoval s generálnou riaditeľkou rozpočtu ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR.*
6. *Plénum Z VŠaPRO podporuje stanovisko Slovenskej rektorskej konferencie, aby sa navýšili prostriedky štátnej dotácie pre VŠ v roku 2014 a zásadne je proti viazanosti rozpočtu.*

V závere predseda združenia poďakoval prítomným za účasť, osobitne poďakoval pani Eve Čahojovej a Miroslavovi Mackulinovi za organizačné zabezpečenie a rokovanie ukončil.

Miroslav Habán, podpredseda zväzu
a predseda Združenia VŠaPRO